

## Nieuwsbrief KOKW

In dit nummer op pagina:

- 1 Voorwoord
- 2 Ledenuitstap
- 3 Kringnieuws
- 4 Activiteiten SteM
- 6 Varia
- 10 Kalender

Februari 2014: nieuwsbrief 1 - 2014

### Voorwoord

Beste leden van onze eerbiedwaardige vereniging

U heeft het vermoedelijk tot in den treure in de kranten gelezen: de zetel van onze vereniging wordt gerestaureerd. Door de besparingen die het college van burgemeester en schepenen moest doorvoeren, kwamen reeds besliste zaken toch een beetje op de helling te staan. *'De huid van de beer niet verkopen vooraleer hij geschoten is'*, blijft de wapenspreuk van mijn familie. Gelukkig begreep het stadsbestuur dat zij als verhuurder haar verantwoordelijkheid moest opnemen. Sinds 1911 zitten we in dit prachtige gebouw. Vele jaren lang hebben tientallen vrijwilligers het beste van zichzelf gegeven om de vele duizenden bezoekers te ontvangen, te begeleiden en hen onder te dompelen in onze rijke Wase cultuur. Zoals de zaken er nu voorstaan, zou men het dossier van de BUITENrestauratie willen honoreren en uitvoeren in 2015. Dat is goed nieuws. *'Beter een vogel in de hand dan tien in de lucht'*, zou mijn oudste dochter zeggen. Het geeft ons iets meer tijd om de tweede verdieping en de zolder van het 'Huis Janssens' ordentelijk verder op te ruimen. Met dank aan de maandagploeg.

Ik heb er dus geen probleem mee om de burgemeester, de schepenen van Cultuur en Begroting, de andere leden van het college en de gemeenteraad te bedanken voor de moed die zij tonen door budgetten vrij te maken in de meerjarenplanning om deze mooie poort naar het SteM op te knappen. Samen met de ambtelijke diensten kan dit onze 153-jarige samenwerking alleen maar versterken. Hopelijk kunnen we binnen enkele jaren toch het vel verkopen.

En voor de rest gaat het uitstekend met onze vereniging. Ik dank u.

Chris de Beer  
voorzitter KOKW



### OPROEP

*Ontvangt u nog een papieren versie van deze nieuwsbrief?*

*Graag hadden wij uw e-mail-adres ontvangen op [info@kokw.be](mailto:info@kokw.be), zodat u voortaan deze nieuwsbrief digitaal kan ontvangen. Bedankt hiervoor.*

## Ledenuitstap – KOKW bezoekt Henegouwen: MONS en LESSINES op 26 april 2014

De KOKW nodigt haar leden en sympathisanten graag uit voor haar jaarlijkse uitstap op 26 april 2014.



*Belfort van Bergen (Mons)*



*Hôpital Notre Dame à la Rose (Lessines)*

Bondig programma:

- Vertrek 8 uur stipt Sint-Niklaas Waasland Shopping-center (bereikbaar met openbaar vervoer)
- Aankomst Mons (Bergen): koffiepauze
- Bezoek met Nederlandstalige gidsen aan de stad (Oude straten, Collegiale Kerk St Waudru Waldetrudus of Saint-Nicolas), tuin van het stadhuis en het stadhuis
- Middagmaal
- Bezoek belfort en park met uitzicht over de stad en St Calistuskapel
- Verplaatsing naar Lessen
- Bezoek met Nederlandstalige gidsen aan het Hôpital Notre Dame à la Rose + vieruurtje
- Afsluiter met Helkiase (soort medicijn...?)
- Terugreis naar Sint-Niklaas, aankomst ca. 20 uur

Kostprijs: 55 euro per persoon (dranken tijdens het middagmaal niet inbegrepen). Overschrijven op rekening nummer IBAN BE 50 8508 3519 1418 van K.O.K.W, Postbus 144, 9100 Sint-Niklaas. Maximum 50 deelnemers zijn voorzien.

Meer info op folder als bijlage of op de website KOKW.

Inschrijven voor deelname via [bergen@kokw.be](mailto:bergen@kokw.be) of via een elektronisch inschrijvingsformulier op de website [www.kokw.be](http://www.kokw.be)

**AANDACHT:** bij de inschrijving per e-mail naar [bergen@kokw.be](mailto:bergen@kokw.be) of via het invulformulier op de website, gelieve op te geven of u verkiest voor een vlees- dan wel een vismenu. Eveneens op te geven of u de voorkeur geeft aan een bezoek in Bergen aan St Waudru of St Nicolas, en op te geven of u de voorkeur geeft aan een bezoek in Lessines die zich meer richt op de medische collecties dan wel op de kunstcollecties. Bij overtal keuze collecties wordt aan de eerste inschrijvingen de voorkeur gegeven.

Schrijf tijdig in a.u b.

*Herbert Smitz – Bestuurslid/organisator ledenuitstap*

## Kringnieuws

### AANWINSTEN CARTOGRAFISCHE COLLECTIE

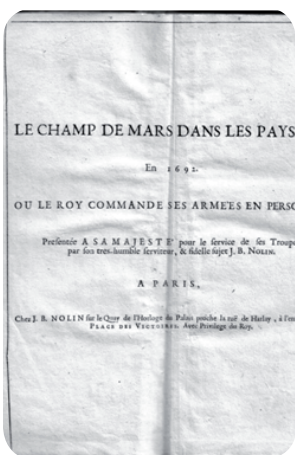
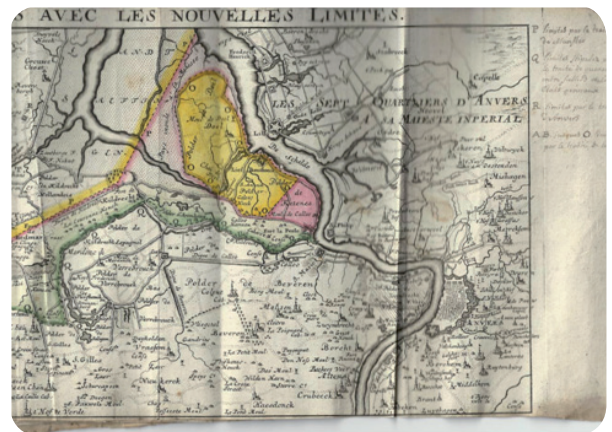
#### Schenking van wijlen E.H. Ignace De Kesel

Eén van de belangrijkste schenkingen van de laatste jaren is de schenking van wijlen Ignace De Kesel, priester-leraar en lid van de KOKW.

Als beheerder van de cartografische collectie, ben ik de heer De Kesel zeer dankbaar. Hij schonk de KOKW zijn verzameling zorgvuldig opgebouwde kaarten van Zeeland, Vlaanderen en Gent.

Zijn verzameling bevat een aantal kaarten besproken in 'Vlaanderen in oude kaarten' door Jozef Bossu. Ook de tekst 'De oudste kaarten van het Graafschap Vlaanderen 1538-1656' door Rik de Ghein, verschenen in deel 97 van de Annalen van de KOKW, diende hem als leidraad bij het kiezen van zijn kaarten. Voor Zeeland vinden we een aantal kaarten uit 'Zeeland in oude kaarten' van Gittenberger & Weiss. Als leraar-priester in Gent verzamelde hij prenten en kaarten van Gent. Een opmerkelijke reeks, die de ontwikkeling van de stad Gent door de eeuwen heen mooi illustreert.

Er wacht ons een zware taak deze collectie, de IDK-collectie, te inventariseren en te digitaliseren. Als illustratie van de belangrijkheid van deze schenking: een detail van een Translaet uit 1720, handelend over onze noordgrens van de zee tot Antwerpen, en een kaartje 'Le Pays de Waes' uit een atlasje van 1692.



#### Schenking van dhr. Willy Van Overloop (Belsele)

We ontvingen de volgende cartografische schenking van medelid Willy Van Overloop (Belsele):

- Kaartblad 15/6 Tamise, 1/20000. Imp. Litho de l'Institut Cartographique Militaire, 1936. Druck: Arbeitsstab für Kart.u.Verm.-Wesen. Brussel, 1942.
- Plan van Temse 1941, kleur, 1/10000
- Plan van Temse 1941, 1/10000

Beiden door Rik De Ryck, bouwmeester-urbanist.

Deze kaarten hebben betrekking op ontwikkelingen rond Vrouwenhofbeek en Hollebeek. Er zijn verschillende handschriftelijke notities.

*Eddy Maes – Beheerder cartografische collectie KOKW*

## SLUITING BIBLIOTHEEK EN DOCUMENTATIECENTRUM

De bibliotheek en het documentatiecentrum van de KOKW zullen gesloten zijn op:

- zaterdag 19 april 2014 (Paaszaterdag)
- zaterdag 26 april 2014 (ledenuitstap KOKW)

## LIDKAART KOKW-LEDEN: DIVERSE VOORDELLEN

Bij ontvangst van de Annalen deel 116 ontving u ook uw KOKW-lidkaart voor 2014. Deze kaart geeft u als lid de volgende voordelen:

- gratis publicaties ontlene uit de bibliotheek
- kortingen op uitgaven en publicaties van de Kring
- gratis toegang tot het Mercatormuseum
- gratis toegang tot het SteM
- gratis toegang tot de Salons voor Schone Kunsten (vanaf mei 2014)
- gratis toegang tot tentoonstellingen, georganiseerd door de Kring in de Stedelijke Musea Sint-Niklaas
- gratis toegang tot lezingen in de Stedelijke Musea Sint-Niklaas
- eventueel andere gelegenheidskortingen en -voordelen.

Houd uw lidkaart dus goed bij! Het bestuur waardeert ten eerste de geste van het stadsbestuur.

## RAADPLEGEN ARCHIEF EN BIJZONDERE COLLECTIES: MAAK VOORAF EEN AFSpraak

Voor de raadpleging van het archief en de bijzonder collecties van de Kring, raden wij u aan vooraf een mailtje te sturen naar [info@kokw.be](mailto:info@kokw.be) om een afspraak te maken. Op die manier kan de collectieverantwoordelijke het gevraagde materiaal opzoeken en klaarleggen tegen het afgesproken tijdstip.

## Activiteiten SteM

### MERCATORLEZING 'MERCATOR, HET SCHOOLSCHIP' DOOR WERNER VAN DE WALLE – DINSDAG 18 FEBRUARI OM 20 U. IN MERCATORMUSEUM

Tot 1950 heeft België drie zeilende opleidingsschepen gekend. Daarna was het gedaan. Het laatste vaartuig, het schoolschip Mercator, rust nu in Oostende en zal



daar waarschijnlijk nooit meer weggaan. Een zeilende opvolger ligt evenmin voor de hand: een afgesloten hoofdstuk dus, maar wel een dat tot de verbeelding spreekt, met tal van onopgeloste vragen. Zoals: hoe een kleine zeevarende natie als België aan die drie imposante zeilers kwam, of waarom de laatste daarvan er zo vroeg mee ophield – andere 'tijdgenoten' varen nog steeds. Stof genoeg voor een boeiende avond vertel- en kijkplezier.

**DE GROOTE OORLOG – PLATFORM '14-'18.  
ZATERDAG 22 FEBRUARI – ZONDAG 13 APRIL  
– TENTOONSTELLINGSZAAL STEM**

Voor de herdenking van De Grote Oorlog wordt de Tentoonstellingszaal Zwijgershoek het decor voor Platform '14-'18. Aan de muren hangen een tiental unieke foto's op groot formaat die ons terugbrengen naar het Sint-Niklaas van 1914-1918. Een kleine selectie merkwaardige objecten en documenten zijn te bezichtigen. Platform '14-'18 is echter geen traditionele kant-en-klare expo, maar een participatief gebeuren. Laat je verrassen door de activiteiten, concerten, foto's, objecten of documenten die tijdens de looptijd van het Forum ten tonele zullen verschijnen. Platform '14-'18 vindt plaats onder de vleugels van het cultuurcentrum Sint-Niklaas en met de medewerking van SteM, Bib, Stadsarchief, Erfgoedcel Waasland en diverse verenigingen en scholen. Meer info en data: [www.waasland1914-1918.be](http://www.waasland1914-1918.be).



**LEZING 'VAN LUIK TOT SINT-NIKLAAS. DE  
DUITSE OPMARS IN 1914' DOOR HUGO DE  
LOOZE – DINSDAG 11 MAART OM 20U. IN  
TENTOONSTELLINGSZAAL STEM**

Zaterdagmiddag 10 oktober 1914 defileerde de 37ste Landwehr Infanterie Brigade met achtduizend soldaten op de Grote Markt van Sint-Niklaas. Het Waasland viel daarmee definitief in Duitse handen. Dat alles gebeurde ruim twee maanden na de inval van Duitsland in België op 4 augustus. Hoe beleefden de bewoners van Sint-Niklaas en het Waasland de eerste oorlogsmaanden? Hugo De Looze vertelt over de mobilisatie, anti-Duitse gevoelens, zeppelinaanvallen op Antwerpen, Duitse verkenningen tot in Lokeren, de beschietingen van de forten rond Antwerpen en de vlucht van het Belgisch leger doorheen het Waasland naar de Westhoek.



**MERCATORLEZING 'PIRI REÏS, OTTOMAANS  
CARTOGRAAF' DOOR PHILLIPE DE MAEYER  
– DINSDAG 18 MAART OM 20 U. IN MERCA-  
TORMUSEUM – LEZING IN HET KADER VAN 50  
JAAR TURKSE MIGRATIE**

1512: geboortjaar van Mercator; 2012: Mercatorjaar;  
1513: één jaar na de geboorte van Mercator en meer dan een halve eeuw voor Mercator zijn wereldkaart brengt, produceert Piri Reïs een kaartdocument dat een

synthese biedt van de kennis van de wereld in het Ottomaanse Rijk. 2013: door UNESCO erkend als jaar van Piri Reïs; 2014: vanuit de vraag wat beide cartografen verbindt en scheidt, wordt een vergelijking gemaakt tussen de cartografen en de cartografische methode in het Ottomaanse Rijk en de westelijke wereld. Hoe hebben beide elkaar beïnvloed? Aansluitend wordt u een concert aangeboden door de SAMWD Sint-Niklaas. Docent Serdar Demirbas en zijn leerlingen brengen u in Ottomaanse sferen met de saz, een Turks snaarinstrument.

## Varia

### **SYMPOSIUM 'TUSSEN NOORD EN ZUID, 200 JAAR ZEEUWS-VLAANDEREN' – ZATERDAG-MIDDAG 12 APRIL 2014**



*Grote Kerk van Groede  
Foto: Herbert Smitz*



*Sluis  
Foto: herbert Smitz*

Op zaterdagmiddag 12 april 2014 vindt in de Grote Kerk van Groede een symposium plaats om het 200-jarige bestaan van Zeeuws-Vlaanderen te markeren. Op deze middag staat de vraag centraal hoe het voormalige Staats-Vlaanderen tussen Zeeland en Vlaanderen een eigen plaats ging innemen. Hoe werd het generaliteitsland onderdeel van de nieuwe provincie, of was het dat altijd al? Hoe werkten de omvang van de bevolking, de taal, economie, kerk, verbindingen en bestuur op elkaar in en in welke richting? Welke verbindingen met Vlaanderen bleven bestaan en welke met het noorden? Stimuleerden deze ontwikkelingen de band met de rest van de provincie Zeeland of juist de positie van 'een landje apart'? Vier lezingen en een forum geven antwoorden op deze vragen. Aan het slot van de bijeenkomst wordt het boek met bijdragen dat onder redactie van André Bauwens en Hans Krabbendam tot stand is gekomen officieel aangeboden aan de dijkgraaf van de Zeeuwse Stroom.

Dit programma kadert in de festiviteiten rond 200 jaar Zeeuws-Vlaanderen.

De organisatie van het congres is in handen van de Heemkundige Kring West-Zeeuws-Vlaanderen en de Werkgroep Cultuurhistorie van het Koninklijk Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen. De aanvang is om 13 u. in de Grote Kerk van Groede op de Markt.

De toegangsprijs bedraagt €10 (incl. koffie/thee en borrel). In combinatie met het herdenkingsboek wordt het €25,95. Aanmelden vóór 7 april 2014.

In de voorverkoop kunt u het boek tot 7 april 2014 bestellen voor €15,95 (exl. verzendkosten). Daarna is verkoopprijs €19,95

*Aanmelden en inlichtingen voor het congres en bestellingen voor het boek gaan via [wchzeeland@gmail.com](mailto:wchzeeland@gmail.com). Het complete programma is te vinden op [www.wchzeeland.nl](http://www.wchzeeland.nl).*

## NIEUWE INVENTARISSEN, DIGITALISERINGS-PROJECTEN EN PUBLICATIES VAN HET RIJKS-ARCHIEF



### Dossiers van de hinderlijke bedrijven Oost-Vlaanderen nader ontsloten (1851-1870)

In het archief van de provincie Oost-Vlaanderen bewaard in het Rijksarchief te Beveren worden duizenden zogenaamde 'dossiers van gevaarlijke, hinderlijke en ongezonde bedrijven' bewaard. Voor het onderzoek naar industrialisering, economische ontwikkeling, milieugeschiedenis en industriële archeologie zijn dit eerste-rangsbronnen. In de dossiers tref je per bedrijf aanvragen, correspondentie, plannen, klachten, technische adviezen en vergunningen aan. In samenwerking met de provincie Oost-Vlaanderen werden alle dossiers uit de periode 1851-1870 gedigitaliseerd en nader ontsloten. Marie Kymper en Margot Vandevoorde stelden een databank op waarin per dossier volgende elementen werden opgenomen: naam van de aanvrager of bedrijf, bedrijfscategorie, bedrijfstak, vestigingsplaats en datering. Dit resulteerde in een excel-databank met ca. 4300 dossiers van hinderlijke bedrijven. Vanaf nu kan je gericht op plaats- en persoonsnaam dossiers opzoeken.

*De databank kan je consulteren in de leeszaal van het Rijksarchief te Beveren of kan je bekomen door een mail te sturen naar de dienst Cultuur van de Provincie Oost-Vlaanderen (contactpersoon: ignace.van.driessche@oost-vlaanderen.be).*

### Nieuwe inventaris van de archieven van de Dienst Gebouwen van de Katholieke Eredienst (1830-2002)

Eind 2006 werd door het Ministerie van Justitie 165 meter archief bij het Algemeen Rijksarchief gedeponereerd. Het betrof de archieven van de Dienst Gebouwen van de Katholieke Eredienst. Sinds 1830 oefent het Ministerie van Justitie controle en toezicht uit op de erkende erediensten in België. Onder deze bevoegdheid valt ook het toezicht op de gebouwen van de erediensten. In de nieuwe inventaris van Caroline Six worden de dossiers van deze dienst beschreven. Voor nagenoeg alle Oost-Vlaamse parochies zijn dossiers te vinden met documenten van 1830 tot 2002. Deze dossiers bevatten subsidieaanvragen, adviezen in verband met verbouwings- of restauratiewerken, bestekken, rekeningen enz. In de beschrijving van de dossiers wordt ook aangeduid of er plannen, foto's of schetsen aanwezig zijn. Voor de geschiedenis van Oost-Vlaamse kerken bevat dit archief een schat aan informatie.

*De inventaris kan je digitaal raadplegen op de website van het Algemeen Rijksarchief ([http://search.arch.be/nl/zoeken-naar-archieven/zoekresultaat/ead/index/form/archieven/zoekterm/cultes/eadid/BE-A0510\\_005435\\_004230\\_FRE](http://search.arch.be/nl/zoeken-naar-archieven/zoekresultaat/ead/index/form/archieven/zoekterm/cultes/eadid/BE-A0510_005435_004230_FRE)). De dossiers zijn enkel raadpleegbaar in het Rijksarchief te Brussel.*

### Oorlogsarchieven Oost-Vlaanderen (1914-1918)

Met de herdenkingen van de Eerste Wereldoorlog voor de deur gaan tal heemkundige en historische verenigingen op zoek naar archiefmateriaal over de 'Grote Oorlog' in hun eigen dorp en regio. Een weinig bekende bron voor onderzoek naar de Eerste Wereldoorlog zijn de zogenaamde 'Oorlogsarchieven' die worden bewaard op het Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën. In de tweede helft van de 20ste eeuw werden alle archieven met betrekking tot Oost-Vlaanderen overgemaakt aan het Rijksarchief te Gent. In het Duivelsteen

*De inventaris van het bestand 'Oorlogsarchieven Oost-Vlaanderen 1914-1918' kan je raadplegen in de leeszaal van het Rijksarchief te Gent (inventarisnummer 272). De stukken zijn ontsloten op naam van de gemeente.*

*Alle bestaande verslagen van pastoors, kloosters en scholen uit het bisdom Gent werden gedigitaliseerd en kan men raadplegen in de leeszaal van de Rijksarchieven Gent en Beveren. Nagenoeg alle gemeenten uit Oost-Vlaanderen zijn vertegenwoordigd.*

*Bestellen via [Rijksarchief.Gent@arch.be](mailto:Rijksarchief.Gent@arch.be) (11 euro + verzendingskosten). Het boek vormt een aanvulling op het standaardwerk 'De gewestelijke en lokale overheidsinstellingen in Vlaanderen tot 1795' (1997). Dit werk is nog steeds voorradig op het Rijksarchief te Gent (24 euro + verzendingskosten).*

worden voor onderstaande gemeenten 'oorlogsarchieven' bewaard: Appels, Appelterre-Eichem, Baardegem, Bottelare, Burst, Deinze, Deurle, Elene, Erembodegem, Gijzegem, Godveerdegem, Grotenberge, Hansbeke, Hillegem, Knesselare, Lochristi, Lokeren, Maldegem, Massemen, Meldert, Melsele, Moerbeke-Waas, Munte, Nederhasselt, Ninove, Ressegem, Ronsele, Sint-Blasius-Boekel, Sint-Gillis-Waas, Sint-Jan-in-Eremo, Sint-Margriete, Sint-Pauwels, Sleidinge, Vosselare, Zeveren en Zonnegem. De inhoud van deze archieven is enorm divers. Meestal tref je er stukken aan in verband met de levensomstandigheden tijdens de bezetting en dit zowel vanuit politiek, economisch en militair oogpunt.

#### Verslagen over de Duitse bezetting in de parochies van het bisdom Gent gedigitaliseerd

Kort na het einde van de Eerste Wereldoorlog kwamen de Belgische bisschoppen bijeen en werd beslist een boek te publiceren over het kerkelijk leven onder de Duitse bezetting. Om informatie over de lotgevallen van Belgische bevolking te verzamelen werd beslist een uitgebreide vragenlijst te sturen naar de pastoors, kloosters en scholen. Deze verslagen, de zogenaamde 'oorlogsverslagen' bevatten een schat aan informatie over het dagelijks leven tijdens de Eerste Wereldoorlog. Deze verslagen bevatten directe informatie over de aankomst van de Duitse troepen, vluchtelingen, conflicten met de bezetter, opeisingen, plunderingen enz. Sommige pastoors, kloosters en scholen rapporteren zeer uitgebreid over de gebeurtenissen tijdens WO I; anderen vulden de vragenlijst slechts zeer summier in. Hoewel sommige verslagen zeer gekleurd zijn, bevatten ze zeer rijke gegevens over de beleving van WO I door de plaatselijke bevolking.

#### Nieuw boek over intermediaire instellingen in het graafschap Vlaanderen

Binnen het onderzoek naar de instellingengeschiedenis van het graafschap Vlaanderen namen de intermediaire instellingen tot voor kort een zeer beperkte plaats in. Over de werking en rol van de Staten van Vlaanderen, de Raad van Vlaanderen en de verschillende kasselrijbesturen was nog maar vrij weinig bekend. Om dit hiaat in de geschiedschrijving te vullen werd een studiedag georganiseerd over de werking van deze instellingen in het verleden. De referaten van deze studiedag werden gebundeld en verschenen in het Engels onder de titel 'Intermediate Institutions in the County of Flanders in the Late Middle Ages and the Early Modern Era'. Het boek telt acht bijdragen. Het boek telt 178 pagina's en werd uitgegeven door het Algemeen Rijksarchief onder redactie van Georges Martyn, René Vermeir en Chantal Vancoppenolle.



### Aan de slag met de erfenisaangifte: een nieuwe gids

De 19de-eeuwse erfenisaangifte is een unieke bron om het vermogen van een persoon of familie te kennen. In een nieuwe bronnengids maakt Pieter De Reu de onderzoeker wegwijz in de archieven van de dienst Registratie & Domeinen. De evolutie van de inhoud van de erfenisaangifte wordt in detail bestudeerd. In het uitgebreide hoofdstuk 'Zoekstrategieën' wordt de onderzoeker concreet de weg getoond naar de bronnen. Hoe kan ik een erfenisaangifte terugvinden op basis van de overlijdensdatum, naam van de erflater of naam van de erfgenaam? De gids bevat een aantal overzichtelijke zoekschema's en kleurenillustraties van de verschillende archiefreeksen. Het boek (81 pagina's) kan worden besteld via [Rijksarchief.Gent@arch.be](mailto:Rijksarchief.Gent@arch.be) (10 euro + verzendingskosten). Pieter de Reu stelde ook een zoekwijzer op in verband met bronnen over de aan- en verkoop van onroerende goederen in België van 1795 tot heden.

*Deze publicatie kan je gratis downloaden via de webshop op de website van het Algemeen Rijksarchief ([www.arch.be](http://www.arch.be)).*

### Nieuwe studie over de geschiedenis van het Kadaster, Registratie & Domeinen en Hypotheekkantoren

In 2002 werd de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie (AAPD) in het leven geroepen. Deze administratie bundelt de oude diensten van het Kadaster, de Registratie & Domeinen en de Hypotheekkantoren onder een zelfde koepel. Naar aanleiding van deze herschikking werd een onderzoek gevoerd naar de geschiedenis en archiefvorming van deze diensten van 1796 tot 2006. In het boek 'De geschiedenis van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie. Organisatie, bevoegdheden, ambtsgebieden, archiefvorming (1796-2006)' beschrijft Pieter De Reu de ontwikkeling van deze diensten. Naast de geschiedenis en organisatie van de drie diensten komt ook de archiefvorming uitgebreid aan bod. Welke archieven werden door het Kadaster, de Registratie & Domeinen en de Hypotheekkantoren gevormd en hoe ga je daar als onderzoeker mee aan de slag? Waar kan ik deze archieven terugvinden en in welke mate zijn ze openbaar?

*Het boek telt 427 pagina's en kan worden besteld via [Rijksarchief.gent@arch.be](mailto:Rijksarchief.gent@arch.be) (17 euro + verzendingskosten).*

### **PROVINCIALE PRIJZEN VOOR GESCHIEDKUNDIG ONDERZOEK 2013 EN 2014**

In 2013 schreef het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen in de brede sector van het geschiedkundig onderzoek twee prijzen uit, meer precies de jaarlijkse prijs voor geschiedenis en de driejaarlijkse prijs voor volkskunde. Op voorstel van de jury kende de deputatie de provinciale prijs voor historisch onderzoek voor geschiedenis 2013 toe aan Geraldine Reymenants uit Gent, voor haar studie: Marie Elisabeth Belpaire. *Gender en macht in het literaire veld, 1900-1940.*

De provinciale prijs voor historisch onderzoek voor volkskunde 2013 werd niet toegekend. Wel besliste de deputatie een bijzondere vermelding te verlenen aan Marcel De Cleene, uit Gent en aan Jean-Pierre De

Keersmaecker, uit Brugge, coauteurs van de studie Compendium van dieren als dragers van cultuur.  
Deel I: Zoogdieren.

In 2014 schrijft het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen drie prijzen uit voor historisch onderzoek: de jaarlijkse prijs voor geschiedenis, de tweejaarlijkse prijs voor genealogie voor familiegeschiedenis en de driejaarlijkse prijs voor heemkunde.

Wie wenst deel te nemen bezorgt uiterlijk op 15 april 2014 zes exemplaren van zijn/haar studie aan de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen, dienst Erfgoed.

*Voor meer inlichtingen en het reglement kunt u terecht op deze link [www.oost-vlaanderen.be/public/cultuur\\_vrijetijd/cultuur/cultuurprijzen/index.cfm](http://www.oost-vlaanderen.be/public/cultuur_vrijetijd/cultuur/cultuurprijzen/index.cfm) of neemt u contact op met de provinciale dienst Erfgoed, t.a.v. Ignace Van Driessche, beleidsmedewerker geschiedenis, Woodrow Wilsonplein 2, 9000 Gent, 09-267 72 62.*

## Kalender

- Di 18/2 om 20 u.: Mercatorlezing 'Mercator, het schoolschip' door Werner Van De Walle in Mercator-museum
- Za 22/2 t/m zo 13/4: De Grote Oorlog – Platform '14-'18 in SteM
- Di 11/3 om 20 u.: lezing 'Van Luik tot Sint-Niklaas. De Duitse opmars in 1914' door Hugo De Looze in SteM
- Di 18/3 om 20u.: Mercatorlezing 'Piri Reis, Ottomaans cartograaf' door Phillipe De Maeyer in Mercator-museum
- Za 12/4: symposium 'Tussen noord en zuid, 200 jaar Zeeuws-Vlaanderen' te Groede
- Za 19/4: bibliotheek en documentatiecentrum gesloten
- Za 26/4: ledenuitstap KOKW naar Henegouwen (Mons en Lessines)
- Za 26/4: bibliotheek en documentatiecentrum gesloten

MET DANK AAN:



Verantwoordelijke uitgever nieuwsbrief KOKW: Chris De Beer, voorzitter, postbus 144, 9100 Sint-Niklaas, 2014, e-mail: [info@kokw.be](mailto:info@kokw.be), [www.kokw.be](http://www.kokw.be)